

Identiteitsbeleid

**Stichting
Islamitisch Primair Onderwijs**

Okba Ibnoe Nafi

El Feth

Aboe el-Chayr

Het goede voorbeeld geven

Eén van de manieren waarop de Profeet (saws) de Islam overbracht op zijn volgelingen, was door hen het goede voorbeeld te geven. De Profeet (saws) leefde de Islam voor en om hem heen namen de mensen zijn voorbeeld over. De medewerkers die op onze school werkzaam zijn, fungeren ook als voorbeeld. De leerlingen moeten aan hen kunnen zien hoe zij zich (als moslims) in verschillende situaties moeten gedragen.

Het is van belang om bij het lezen van en het werken met dit beleidsstuk het volgende goed voor ogen te houden. Het identiteitsbeleid heeft betrekking op alle aspecten van de schoolorganisatie en op alle werkzame personen binnen de stichting, inclusief stagiair(e)s.

In principe dienen alle beleidsdocumenten en belangrijke besluiten mede getoetst te worden aan dit document. Men denke bijvoorbeeld aan beleid en besluiten op het gebied van onderwijs, aanstelling en promotie, huisvesting en bouw en financiën. Belangrijk uitgangspunt bij het identiteitsbeleid van SIPO is respect voor de diversiteit binnen de moslimgemeenschap, uiteraard binnen de kaders van de islam. Er wordt geen keus gemaakt tussen de verschillende wetsscholen. De basis van de islam, is meteen de basis van de scholen.

Dit beleidsstuk bestaat uit drie gedeelten:

1. het algemeen kader is het gedeelte waarin de uitgangspunten van het daarop gestoelde identiteitsbeleid staan beschreven. Dit gedeelte biedt de kaders waarbinnen de school haar islamitische identiteit gestalte kan geven.
2. het identiteitsbeleid bevat de onderdelen waarop de school haar islamitische identiteit invult en de onderbouwing ervan.
3. de toelichting op het identiteitsbeleid: het gedeelte met concreet uitgewerkte voorbeelden bij een aantal punten uit het identiteitsreglement bij 2. De verdere invulling van het identiteitsbeleid is evenals bijvoorbeeld het onderwijskundig beleid schoolgebonden voor zover het past binnen de kaders van het beleid (A) en het reglement (B).

oktober 2012

1. Algemeen kader

1.1 begripsomschrijving

Onder identiteit in het kader van dit document wordt verstaan:

een samenhangend geheel van kenmerken gebaseerd op en voortvloeiend uit de islam waardoor

- *onze scholen zich onderscheiden van niet-islamitische scholen en*
- *herkenbaar zijn als islamitische scholen omdat ze gebaseerd zijn op de Qor'aan en de Soennah.*

1.2 het Godsbeeld in de Islam

Allah is een van de eigennamen van God. Het is dus geen vertaling van het woord god wat in het Arabisch *ilah* is. Allah is een naam die niet mannelijk en niet vrouwelijk is en geen meervoudsvorm kent in tegenstelling tot het woord *ilah*.

Allah, SWT¹, bezit nog veel andere namen waaronder *ar-Rahman* (de Erbarmer), *al-Alim* (de Onderwijzende), *al-Hakim* (de Wijze), *al-Moeghnie* (de Verrijker), *al-Wadjied* (de Waarnemer).

De islam draait om het principe van *Tawheed*, het zuiver monotheïsme, dus het enkel en alleen aanbidden van Allah. Dit wordt al erkend in het eerste deel van de *Sjahada*, de geloofsbelijdenis waarmee iemand de islam aanneemt als religie en de zinnen die elke moslim meerdere keren per dag tijdens zijn gebed zegt:

*Asjhadoe an la ilaha ilallah.....
Ik getuig dat er geen God is dan Allah.....*

In de Qor'aan staat:

'Zeg: Hij is Allah, de Enige.

Allah is de Enige van Wie al het geschapene afhankelijk is.

Hij heeft niet verwekt en is niet verwekt.

En niet een is aan Hem gelijkwaardig.'

Soera 112:1-4

Dit betekent dat Allah niet God de Vader is. Het betekent ook dat wij, als nederige schepselen, van Hem afhankelijk zijn en Hem nodig hebben. Hij heeft ons niet nodig om te bestaan. Wij zijn zijn dienaren, iets wat al tot uitdrukking komt in veel mannennamen zoals AbdAllah (dienaar van Allah), AbderRahman (dienaar van de Erbarmer) enz.

Het beeld van God is er dan ook een van onze afhankelijkheid van Hem. De vraag is steeds: 'Wat kan ik doen voor mijn Schepper?' en niet: 'Wat kan mijn Schepper doen voor mij?' Het leven van een moslim draait om de aanbidding van Allah.

Het woord islam betekent: 'vredevolle overgave' wat inhoudt dat een moslim zijn best doet om alles wat Allah van hem vraagt, gestoeld op duidelijke bewijzen vanuit de authentieke bronnen (de Qor'aan en de *Soenna*) in praktijk

¹ SWT: Soebhanahoe wa Ta'ala, verheven en Hoog is Hij. Een uitdrukking die gezegd wordt na het uitspreken van de naam van Allah. Hierna niet meer vermeld om de leesbaarheid te vergroten.

te brengen, zelfs al zou hij niet helemaal begrijpen waarom Allah dat van hem vraagt en zelfs als hij hier moeite mee heeft. De mens strijdt daarom dagelijks met zijn *Nafs*, zijn eigen ik.

1.3 visie op de mens vanuit islamitisch perspectief

Allah heeft de mens met een vrije wil geschapen, dit in tegenstelling tot al het andere geschapene dat altijd Allah dient. De dieren door volgens hun 'instinct' te leven, de planten door te groeien, de wind die waait en de zon die schijnt. De mens heeft de wil te kiezen tussen het goede en het slechte. Maar Allah laat ons niet zomaar keuzes maken zonder te wijzen op wat Hij goed en kwaad acht. De Qor'aan en de *Soenna*, het voorbeeld van de profeet, zijn voor de moslim en voor een ieder die het geloven wil dan ook de beste leidraad.

De mens heeft een natuurlijke aanleg om God te aanbidden en te zoeken, de *Fitrah*.

"...Volg de natuurlijke aanleg die Allah in de mensen geschapen heeft."
(Ar-Roem 30:30)

Maar vanwege de zwakke natuur van de mens en zijn ego, zijn *nafs*, heeft het daarom houvast aan de regels die Allah aan ons stelt.

"Allah wil (jullie lasten) verlichten. En de mens was zwak geschapen." (al-Nisa 4:28)

Gelukkig is Allah ook De Meest Vergevingsgezinde en staan de deuren naar vergeving altijd open mits er oprecht berouw getoond wordt.

Het doel van de schepping van de mens is het aanbidden van Allah.

"En Ik heb de djinns en de mens slechts geschapen om Mij te dienen." (al-Dzariyat 51:56)

Daarnaast zegt Allah tegen de engelen wanneer hij de mens Adam wil scheppen:

"En toen jouw Heer tot de engelen zei: 'Voorwaar, Ik zal op aarde een gevormachte (*khaliefa*) aanstellen'...." (al-Baqarah 2:30)

De mens is dus de '*Khaliefa*' van Allah op aarde. Dat betekent dat hij een verantwoordelijkheid heeft en altijd het juiste voorbeeld moet geven en dat hij dient uit te nodigen tot het aanbidden van de Ene God. Dit kan door middel van daadwerkelijk mensen uitnodigen, bijvoorbeeld door middel van lezingen en gesprekken, maar voor anderen zal dit zich beperken tot de net zo belangrijke taak van het geven van het goede voorbeeld in woord en daad. Soms kan een

simpele glimlach al voldoende zijn om een positief aandeel te hebben in de beeldvorming rondom de islam en moslims.

De profeet zei:

“Iedereen van jullie is een hoeder en iedereen van jullie is verantwoordelijk voor wat onder zijn hoede is gebracht. De heerser is een hoeder en de man is een hoeder voor degenen in zijn huis. En de vrouw is een hoedster in het huis van haar man en voor zijn kinderen. En iedereen is een hoeder en iedereen van jullie is verantwoordelijk voor wat onder zijn hoede is gebracht.” (Moslim)

1.4 Kindbeeld vanuit islamitisch perspectief

Een kind wordt in de islam als een onbeschreven blad beschouwd waarvan wel bepaalde belangrijke zaken zijn vastgelegd, zoals zijn moment van overlijden, of hij als gelovige of ongelovige zal sterven en andere mijlpijlen in zijn leven. De mens is een evenwicht tussen de Voorbestemming en de vrije wil.

In de hadith van `Abdoellah ibn-i Mas`oed (r.a) wordt gezegd dat, wanneer het kind na 120 dagen gemetamorfoseerd is in de baarmoeder tot een mens, Allah de zorg opdraagt aan een engel, die op bevel van Allah vier besluiten moet optekenen: zijn daden (`amal), zijn levensonderhoud en zijn middelen van bestaan (rizq), de duur van zijn leven (adjal) en of hij ongelukkig (shaqqi, in de hel belandt) of gelukkig (sa`îd, in het paradijs komt) zal worden (in het hiernamaals). Hierna zal de ziel (rûh) ingeblazen worden.

Maar een kind heeft geen zondes en geen slechtheid in zich. Het heeft wel de *Fitrah*, de natuurlijke aanleg in zich, maar het zijn de ouders en de omgeving die bepalen welke religie het kind zal aanhangen:

“Elk kind wordt geboren met de Fitrah (natuurlijke aanleg), het zijn zijn ouders die het tot een Jood, Christen of Magiër maken.” (Al-Buchari en Moslim)

Kinderen hebben het meeste baat bij onderwijs dat hen niet alleen bepaalde zaken leert maar hen vooral ook uitlegt waarom iets is. Ook bij kinderen kan de ratio worden aangesproken, al moet men er rekening mee houden dat deze, zeker bij de jongere kinderen, nog niet volledig is ontwikkeld. We kunnen drie basiswaarden hanteren bij het onderwijs aan kinderen:

1. het uitgaan van de *Fitrah* van een kind. Een kind is in wezen goed en heeft al vroeg besef van goed en kwaad. De volwassenen moeten het kind leren dit verder te ontplooien.

2. Elke moslim, groot of klein, heeft een eigen verantwoordelijkheid binnen zijn vermogen en kennis. Ieder mens zal verantwoording moeten afleggen voor zijn daden aan Allah op de Dag der Opstanding. Dit besef overstijgt de eenvoudige autoriteit van de leerkracht; het kind begrijpt dat zijn daden gevolgen hebben, ook als de volwassene hem niet ziet. Dit kan belemmerend werken wat betreft het verrichten van slechte, stoute daden uit angst voor Allah, maar kan juist ook motiverend werken door de hoop op een beloning van Allah. De leerkracht moet helpen de juiste balans hierin te vinden samen met het kind. Een kind dat alleen maar bang is, zal niet op zichzelf durven vertrouwen en ontplooit zich niet zoals het hoort, maar een kind dat er vanuit gaat dat het altijd beloond wordt in/met het Paradijs zal geen grens kunnen houden.
3. In het onderwijs leren we samen. De islam hecht veel waarde aan de broederschap die er tussen alle moslims wereldwijd bestaat. Ook op school moeten kinderen zich bewust worden van die verbondenheid en dat zij deel uit maken van een grotere groep, de *Oemma*, en hierin ook een gedeelde verantwoordelijkheid in hebben.

De jeugdijaren van een kind zijn islamitisch globaal in te delen in de volgende leeftijden:

- a. 0-7 jaar: in deze leeftijd is het zaak dat er met het kind gespeeld wordt. Dat alles spelenderwijs gaat en er nog niet teveel van het kind wordt verwacht buiten de veilige speelomgeving. Juist in het spel – en dat varieert van samen huiskamer spelen, drama, kleuren, puzzelen – leert het kind meer dan je op het eerste gezicht zou denken. Op deze leeftijd is imitatie ook een vorm van spel waarbij zij, mits ze het juiste voorbeeld krijgen, veel kunnen leren.
- b. 7-14 jaar: Dit is de leeftijd waarbij het verstand zich verder ontwikkelt en het kind klaar is om echte opdrachten uit te voeren en theoretische kwesties als de *Woedoe* (de wassing) en de *Salaat* (het gebed) te leren en in praktijk te brengen. Dit is ook de leeftijd waarop de profeet, vzmh², kinderen het gebed begon te leren en van hen werd verwacht dat zij op hun tiende dit onder de knie hadden en mee zouden bidden met de rest van de *Oemma*.
- c. 14-21: op deze leeftijd wordt wel gezegd dat het van essentieel belang is een vriend voor het kind te zijn. En hoewel de kinderen op de basisschool niet in deze categorie vallen, is het toch belangrijk stil te staan bij de betekenis hiervan. Kinderen, ook moslimkinderen, komen steeds eerder in de puberteit, zowel lichamelijk als geestelijk. Wanneer de leerkracht dit opmerkt, kan hij/zij beter proberen met het kind te praten en hem het gevoel geven serieus genomen te worden dan dat hij zijn autoriteit laat gelden.

² Vzmh: vrede zij met hem, wordt gezegd na het noemen van de profeet. Hierna niet meer vermeld om de leesbaarheid te vergroten.

1.5 Opvoeding in de islam en het islamitisch onderwijs

Er zijn tal van voorbeelden te noemen waaruit blijkt hoe de profeet kinderen opvoedde en ouders aanraadde kinderen op te voeden. We zullen er hier enkele noemen, maar voor meer informatie raden we u aan de *Ahadith* van de profeet te lezen die hierop betrekking hebben.

Allereerst werd de profeet Mohammed net als alle voorgaande profeten zoals Adam, Noach, Abraham, Mozes en Jezus (vrede zij met hen allen) naar de mensheid gestuurd om hen te onderwijzen en op te voeden. Elke profeet gebruikte hiervoor meestal de kracht van overtuiging en logisch denken. Een belangrijk gegeven in de Islam staat in de Qor'aan:

“Er is geen dwang in de godsdienst.” (2:256)

De religie van Allah is er een van kennis en begrip. Op elke vraag is een logisch, natuurlijk antwoord. Dit is wat de islam deed aanspreken in de tijd van de profeet en in de huidige tijd waarin veel mensen de islam als hun religie kiezen.

Bij de kennisoverdracht ging de profeet altijd uit van het beginsel *Rahma*, barmhartigheid. Geen mens, volwassen of kind, houdt ervan hard toegesproken te worden waardoor hij het gevoel krijgt dat hij niet deugt. De profeet deed dit dan ook nooit. Hij prees de goede kant van elk kind, gaf hen persoonlijke aandacht en corrigeerde hun fouten op zachte wijze.

“Een man zag dat de profeet zijn kleinzoon kuste. Hij zei: ‘Ik heb tien kinderen, maar ik heb nog nooit een van hen gekust.’ De profeet zei: ‘Wie niet genadig is, wordt niet begenadigd.’”

Ook legde hij de mensen het waarom uit van de dingen die ze moesten doen of juist laten, dit in lijn van hoe Allah de mensen aanspreekt in de Qor'aan:

“Zij vragen jou over de wijn en het kansspel. Zeg: ‘In beide is grote zonde en nut voor de mensen, maar de zonde in beide is groter dan hun nut.’.....”
(al-Baqarah 2:219)

Op deze manier wordt het kind niet alleen kennis onderwezen, maar is er ook aandacht voor de innerlijke ontwikkeling.

We zien in de profeet ook een groot voorbeeld wanneer hij dat wat hij predikte ook zelf in praktijk brengt. Zijn vrouw Aisha, ra³, zei eens over haar man: “Zijn karakter was de Qor'aan.”

³ Ra: RadiAllahoe anha/anhoe, moge Allah genadig met haar/hem zijn. Wordt gezegd na het noemen van de metgezellen en/of vrouwen van de profeet.

En in de Qor'aan staat:

“Roepen jullie de mensen op tot vroomheid en vergeten jullie jezelf...?”

(al-Baqarah 2:44)

Kinderen leren van het voorbeeld van de volwassenen en de profeet gaf altijd het goede voorbeeld, zodat de kinderen geen tegenstrijdigheid vonden in wat hij zei en wat hij deed.

Zoals gezegd, zijn er tal van voorbeelden aan te halen van hoe de profeet kinderen opvoedde en in wezen verschilt dit niet veel van de manier waarop hij volwassenen onderwees.

Belangrijk in het islamitisch basisonderwijs is om bij de kinderen liefde voor Allah en Zijn laatste boodschapper te laten ontstaan door hen over zijn leven te vertellen en vooral die momenten aan te halen waar het om kinderen gaat. Hiervoor zijn allerlei verhalenboeken op de markt.

1.6 de islam als bron voor de identiteit van onze scholen

Op onze islamitische basisscholen willen we (naast onderwijskundige en pedagogische doelen):

- a) een omgeving voor de kinderen creëren waarin zoveel mogelijk alles in overeenstemming met de islam verloopt
- b) de waarden en normen zoals die in de islam zijn vastgelegd aan de kinderen worden overgedragen
- c) aan de kinderen kennis over de islam overdragen
- d) de kinderen leren hoe ze zich als goede moslims kunnen gedragen

We willen de moslimidentiteit van onze kinderen samen met hun ouders ontwikkelen waarbij we rekening willen houden met de multiculturele en multireligieuze samenleving waarin onze kinderen opgroeien.

Bij het werken aan de onderwijskundige en pedagogische opdracht die onze scholen hebben, gaan we uit van een visie op Allah en de mensen zoals we die in de Qor'aan vinden en voorgeleefd hebben gekregen door de profeet Mohammed. Onze bronnen zijn o.a. de Qor'aan en de *Soenna*.

De visie op God en de mens zal verderop worden verduidelijkt.

1.7 de kennis van de Islam die we aan de kinderen willen overdragen

Kennis van de Islam laat zich onderverdelen in:

- a) de geloofsleer (*Aqieda*)

- b) de geloofspraktijk (*Ibada*)
- c) karaktervorming (*Achlaq*) en goede manieren (*Adaab*)
- d) omgang met mensen (*mu'amalat*) en sociale gerechtigheid (*adl*)
- e) *maslaha* (algemeen belang met o.a. mensenrechten)

In het kader van dit document volstaan we met te verwijzen naar het schoolplan van onze scholen. Het schoolplan is het document bij uitstek om onderwijsinhoudelijke zaken te beschrijven. In het schoolplan vindt u een verdere uitwerking van deze vijf onderdelen

Wel willen we hier ingaan op de relatie die er is tussen de over te dragen kennis en de andere punten onder a t/m e die hierboven staan vermeld. Die relatie laat zich als volgt omschrijven:

We vinden kennis van het geloof een noodzakelijke basis om tot juist gedrag te kunnen besluiten. We erkennen dat kinderen ook veel leren van de goede voorbeelden die ze in hun omgeving zien. Maar we vinden het gewenst dat kinderen naar mate ze ouder zijn ook meer kennis hebben van het waarom. We willen dat kinderen op basis van het hebben van kennis zich bewust goed gedragen omdat we dat waardevoller vinden dan gedrag dat niet is gebaseerd op inzicht en een eigen keuze.

Verder vinden we dat kennis ook noodzakelijk is om in het maatschappelijk verkeer het eigen handelen te kunnen onderbouwen en te verklaren. Daardoor kan er begrip bij anderen ontstaan en wordt het handelen zelf gelegitimeerd.

1.8 de waarden- en normenoverdracht

Goed gedrag is dat gedrag waaruit blijkt dat de persoon wil leven volgens de richtlijnen die Allah aan de mensen bekend heeft laten maken en die door de profeet Mohammed aan ons zijn voorgeleefd. Goed gedrag brengt het goede in de praktijk en dat roept de vraag op: wat is goed?

De volgende waarden en normen worden in de islam hoog geacht en willen we aan de kinderen overdragen:

1. rechtvaardigheid: kinderen leren om geen verschil tussen mensen te maken en voor iedereen even goed te zijn. Misbruik van macht (je bent bijvoorbeeld sterker) of positie (je vader is directeur) is niet toegestaan.
2. verdraagzaamheid: niemand is volmaakt. Kinderen leren om zich bewust te zijn van hun eigen onvolkomenheid en leren van daaruit verdraagzaam te zijn ten opzichte van anderen. Kinderen leren om in het gedrag van anderen oog te hebben voor de goede bedoeling.

3. hulpvaardigheid: oog hebben voor mensen die je hulp kunnen gebruiken en die hulp ook daadwerkelijk bieden. Niet alleen als het wordt gevaagd maar ook ongevraagd.
4. geduld: geduld is de gulden middenweg tussen iets willen en niets doen / afwachten. Geduld (sabr) betekent ook dat je volhoudt, doorzet, niet opgeeft en niet wanhoopt. Dat kan gelden voor bijvoorbeeld je huiswerk maar ook voor je geloof.
5. eerlijkheid: het gaat hier om de waarheid spreken (eerlijkheid tegenover een ander) maar ook om eerlijk te zijn voor jezelf. Oprechtheid is een belangrijk aspect van eerlijkheid.
6. naastenliefde: iets over hebben voor een ander, voor mensen die het minder hebben dan jezelf. Iets extra's doen om goede relaties met andere mensen op te bouwen of te onderhouden. Je hart laten spreken!
7. soberheid: of misschien beter matigheid. Matig zijn in eten en drinken. Maar ook in je gedrag: dus niet overdreven hard huilen, lachen, mensen afkraken of ophemelen. Geen kletskaus zijn maar ook op tijd kunnen zwijgen ("spreken is zilver en zwijgen is goud" of "zeg iets goeds of zwijg" zoals de profeet Mohammed heeft gezegd).
8. respect: voor iedereen respect kunnen opbrengen en de schepping ook met respect behandelen. Geen verkwisting maar wel een juist gebruik, geen goede dingen weggooien (bijv. eten).
9. bescheidenheid en schaamte: mensen denken vaak vanuit zichzelf of allereerst aan zichzelf. Laat je niet voorstaan op dingen die je goed hebt gedaan maar ben je bewust van de beperkingen die iedereen heeft. Schaamte is een positieve eigenschap waardoor mensen hun fouten kunnen erkennen in plaats van ze te verdedigen.
10. ijver: de mens heeft de mogelijkheid om zijn kennis en vaardigheden te vergroten. Die mogelijkheid moet bij voorkeur worden gebruikt om een beter mens te worden. Het uitvoeren van dagelijkse bezigheden moet niet worden geschuwd.
11. Moedigheid: De Profeet (v.z.m.h.) was de dapperste, de moedigste en de heldhaftigste persoon. Heldendom in de zin van moed was duidelijk in de Profeet (v.z.m.h.) in alle periodes van zijn leven. Hij toonde zoveel standvastigheid, doorzettingsvermogen en moed in het overbrengen van de boodschap van de Islam en het roepen van de mensen tot de ware religie dat hij nooit enige aarzeling, paniek of lafheid liet blijken terwijl alle grootheden van de grote staten, religies, zijn volk en stam en zelfs zijn eigen oom hem als een vijand behandelden; hij daagde de wereld in zijn eentje uit en bleef de mensen vertellen over de Islam. Als gevolg van Zijn doorzettingsvermogen en vastberadenheid, slaagde hij erin de Islam succesvol te maken over de hele wereld.

Zoals al eerder gezegd vinden we het belangrijk dat kinderen leren van goede voorbeelden uit hun omgeving. De volwassenen in de school hebben die voorbeeldfunctie. De waarden en normen zoals die hierboven zijn opgesomd zijn geen exclusief eigendom van de islam. Daarom kan ook het niet-moslimpersoneel die voorbeeldfunctie vervullen. Verder willen we deze waarden als uitgangspunt nemen voor de regels in de groep en voor de school als geheel.

Voor bestuurders, directieleden en personeel met niet-lesgevende taken gelden de waarden en normen eveneens, zij het dat die op een andere manier in hun taak tot uiting zullen komen.

Een omgeving waarin alles zoveel mogelijk in overeenstemming met de islam verloopt.

Een school is een organisatie waarin veel mensen met elkaar samen leven en samen werken. Verschillende activiteiten vinden er plaats met onderwijskundige en pedagogische doelstellingen. We willen in onze scholen dat het samen leven en samen werken zoveel mogelijk in overeenstemming met en gebaseerd op de islam wordt geregeld. De regels die daarvoor in de school of in de groep worden gebruikt zijn gebaseerd op de eerder genoemde waarden en normen die we aan de kinderen willen overdragen. Zo leren zij van jongs af aan hoe ze de waarden en normen in de praktijk kunnen brengen.

Het geheel van deze regels noemen we het identiteitsreglement. Dit reglement omvat de volgende onderdelen;

1. Personeel en respect voor de grondslag
2. Personeel en bijscholing op het gebied van identiteit
3. Kledingvoorschriften
4. Genotsmiddelen
5. Verbod op discriminatie
6. Correct gedrag leerlingen
7. Correcte omgang
8. Inrichting lokalen / Aankleding van het gebouw
9. Het gebed
10. Godsdienstlessen
11. Dagopening
12. Zwemmen
13. Gymnastiek
14. Plaatsing van de leerlingen in de klas
15. Verjaardag vieren
16. Ramadan / Iftar
17. Suikerfeest en Offerfeest
18. Muziek
19. Handvaardigheid
20. Teken
21. Schoolkamp
22. Schoolreis
23. Seksuele voorlichting
24. Foto's
25. Oemra
26. Adoptieproject

27. Actie voor rampen
28. Ouder participatie
29. Identiteitcommissie

Het identiteitsreglement vindt u op pagina 15 e.v.

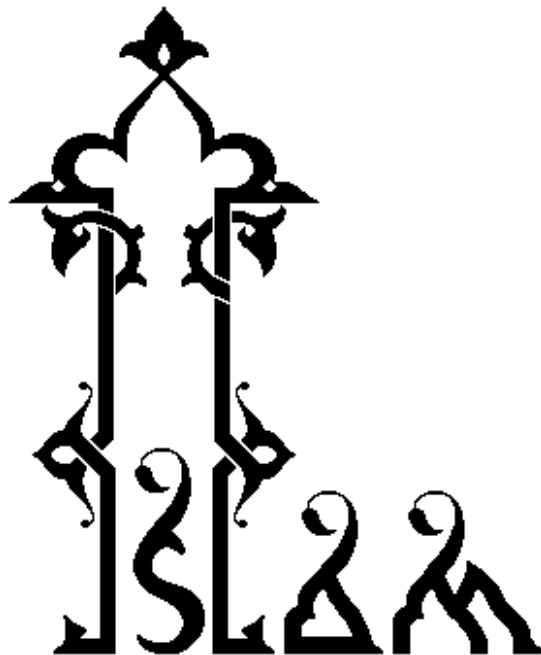
1.9 Samenhang met andere beleidsterreinen

Het identiteitsbeleid kent ook raakvlakken met (sommigen hiervan dienen nog te worden opgesteld):

- het aanstellings- en promotiebeleid
- het arbeidsreglement
- het beoordelings- en functioneringsbeleid
- beloningsbeleid
- huisvestingsbeleid
- nascholingsbeleid
- POP
- taakbeleid

Verder speelt identiteit een rol bij het opstellen van de functieprofielen zoals die op onze scholen worden gebruikt. Uiteindelijk is het mede-bepalend bij de vraag: wat verwachten wij van een SIPO-leerkracht?

We volstaan hier met het noemen van de samenhang en verwijzen voor de concrete uitwerking en invulling naar de betreffende documenten.

2. Identiteitsreglement

01. Personeel en respect voor de grondslag
02. Personeel en bijscholing op het gebied van identiteit
03. Kledingvoorschriften
04. Genotsmiddelen
05. Verbod op discriminatie
06. Correct gedrag leerlingen
07. Correcte omgang
08. Inrichting lokalen / Aankleding van het gebouw
09. Het gebed
10. Godsdienstlessen
11. Dagopening
12. Zwemmen
13. Gymnastiek
14. Plaatsing van de leerlingen in de klas
15. Verjaardag vieren
16. Ramadan / Iftar
17. Suikerfeest en Offerfeest
18. Muziek
19. Handvaardigheid
20. Tekenend
21. Schoolkamp
22. Schoolreis
23. Seksuele voorlichting
24. Foto's
25. Oemra
26. Adoptieproject
27. Actie voor rampen
28. Ouder participatie
29. Identiteitcommissie

1. Personeel en respect voor de grondslag

Het beste pedagogische en religieuze voorbeeld vinden we in de profeet en wij gaan ervan uit dat deze gemanifesteerd zijn in zijn volgelingen.

Bij aanneming van personeel gaat de voorkeur dan ook uit naar moslim-leerkrachten, bij voorkeur zij die enige kennis van de islam hebben en dit ook in de praktijk brengen.

2. Personeel en bijscholing op het gebied van identiteit

“Nodig uit tot de weg van jouw heer, met wijsheid en goed onderricht, en wissel met hen van gedachten op de beste wijze.” (16:125)

De school biedt jaarlijks aan haar personeel scholing aan over de islam en daaraan gerelateerde thema's.

3. Kleding

3.1 Kleding voor het personeel

“O kinderen van Adam, voorzeker, Wij hebben voor jullie kleding neergezonden om jullie schaamte te bedekken en als versiering. En het kleed van het vrezen van Allah dat is het beste”. (soera 7:26)

De islam is een religie van reinheid en zedelijkheid: een moraal die nogal eens vergeten lijkt te zijn in deze tijd en in deze samenleving en die bovendien verschillend wordt geïnterpreteerd.

Ook met betrekking tot kleding van het personeel willen onze scholen aspecten van reinheid en zedelijkheid in het oog houden. Daarbij gelden voor ons de volgende overwegingen:

- we hebben respect voor ieder individueel personeelslid en we verwachten dat respect ook van hem of haar voor de islamitische grondslag van de school. Om die reden gaan we er van uit dat kleding op geen enkele manier aanstootgevend zal zijn voor andere personeelsleden, voor de kinderen en voor hun ouders. De kledingvoorschriften zijn uitgewerkt in het arbeidsreglement.

- Leerkrachten hebben een belangrijke voorbeeldfunctie voor de kinderen. Wanneer het over kleding gaat, verwachten we zowel van moslimleerkrachten als niet-moslimleerkrachten dat ze aan die voorbeeldfunctie invulling geven.
- we willen kinderen leren dat er verschillen bestaan tussen moslims en niet-moslims, óók als het over kleding gaat. We willen kinderen leren dat moslims niet-moslims niet dwingen tot het overnemen van islamitische waarden en normen en het volgen van islamitische voorschriften. We volgen daarom het principe van : “ **aan jullie jullie godsdienst en aan ons onze godsdienst**” (Qor’aan hfd. 109: 6). Dit betekent dat de hijab alleen verplicht is voor moslimleerkrachten.

Deze uitgangspunten liggen ten grondslag aan het arbeidsreglement.

3.2 Kleding voor kinderen

Voor kinderen geldt: “jong geleerd, is oud gedaan”. In de islam geldt de bedekking van het lichaam vanaf het moment dat een kind de puberteit bereikt. Dit is per kind verschillend en in de loop van de jaren zien we een versnelde totstandkoming van de puberteit. De school speelt hierop in door de kinderen te stimuleren dat zij zich conform de regels van de islam kleden.

4. Genotsmiddelen

“Zij vragen jou over de wijn en het kansspel. Zeg: ‘In beide is grote zonde en nut voor de mensen, maar de zonde in beide is groter dan hun nut.’
[2:219]

De term genotsmiddel klinkt onlogisch op een basisschool. Toch kunnen hier wel enkele zaken over vermeld worden. Voor het personeel is roken per definitie verboden op het schoolterrein in aanwezigheid van kinderen. We geven hiermee een signaal af naar de kinderen dat roken *haram* is, geldverspilling, ongezond en mee-loopgedrag. Stoer ben je pas als je ‘nee’ durft te zeggen. Ook van de roker verwachten we dat hij/zij dit uitdraagt naar de kinderen (indien aan de orde) ondanks zijn/haar zwakte. De mens is nu eenmaal zwak geschapen, maar we moeten blijven streven naar perfectie, zelfs al zullen we dat in dit leven nooit bereiken.

Andere vormen van genotsmiddelen zoals alcohol of drugs worden vanzelfsprekend niet getolereerd en ook hier wordt uitgedragen wat de negatieve effecten hiervan zijn en hoe een kind weerbaar hiertegen kan worden gemaakt (dit geldt met name voor de hogere groepen).

5. Verbod op discriminatie

“O mensheid, Wij hebben jullie geschapen uit een man en een vrouw en Wij hebben jullie tot volken en stammen gemaakt, opdat jullie elkaar leren kennen.” [49:13]

Het verbod op discriminatie lijkt voor de hand liggend. Toch maken mensen bewust en onbewust onderscheid tussen verschillende groepen mensen. We moeten ervoor zorgen dat dat op onze school niet gebeurt. Op onze scholen komen allerlei verschillende nationaliteiten voor; Marokkaans, Turks, Koerdisch, Iraakees, Somalisch, Nederlands, enzovoort. Elk kind is een individu en dient als zodanig behandeld te worden. We verwachten van onze leerkrachten dat ze elk kind een eerlijke kans geven zich te ontwikkelen, ongeacht de vooroordelen die er bestaan over allochtone leerlingen of de familie waaruit een kind komt (hoe vaak gebeurt het niet dat een leerkracht al bepaalde verwachtingen van een kind heeft omdat het een broertje of zusje in de klas heeft gehad). Onze school onderscheidt zich juist van andere scholen door hoge verwachtingen te hebben van onze leerlingen.

Nederland is een pluriforme samenleving waarin moslims een minderheid vormen. Dat houdt concreet in dat er heel veel mensen zijn die geen moslim zijn en die een andere levensstijl en andere gedachten hebben. Onze kinderen moeten leren respect te hebben en te betuigen voor iedereen die anders denkt of doet dan zij. Als wij willen dat men ons en onze religie met respect behandelt, moeten wij ook respect hebben voor de ander.

6. Correct gedrag leerlingen

“Jullie zijn de beste gemeenschap die uit de mensen is voortgebracht, (zolang) jullie tot het goede oproepen en jullie het verwerpelijke verbieden en jullie in Allah geloven.” [3:110]

Omdat wij wederzijds respect heel belangrijk vinden, willen we onze leerlingen aanleren om zich correct te gedragen. Dit houdt in eerste instantie in dat de leerling zich gedraagt volgens de Qor'aan en Soenna en dat dat door de leerkracht wordt aangemoedigd. De volgende categorieën kunnen onderscheiden worden: respect voor de leerkracht en ander onderwijspersoneel, respect voor de medeleerling, respect voor zichzelf, respect voor het schoolgebouw, en voor omgeving en milieu.

- **Respect voor de leerkracht en ander onderwijspersoneel:**

Wanneer een kind met 4/5 jaar naar school gaat, wordt de zorg en verantwoordelijkheid overgedragen aan de leerkracht. En hoewel een leerkracht geen vervangende ouder is, verdient hij/zij wel een zelfde mate van respect van het kind. In de klas is de leerkracht de autoriteit en hij/zij bepaalt wat er in de klas gebeurt. We spreken hier over de dagelijkse gang van zaken, orde en organisatie wat binnen de grenzen blijft van de algemeen geldende regels op een islamitische basisschool. Leerlingen hebben het recht mondig te zijn en hun mening te geven en dit wordt ook gestimuleerd door geïnteresseerde vragen van de leerkracht tijdens het kringgesprek en ook bij de overige lessen. Zij dienen echter te leren dat daar grenzen aan zijn en dat we bepaalde fatsoensregels in acht nemen.

- **Respect voor de medeleerling**

Op elke school, in elke klas zijn er wel eens conflictsituaties tussen kinderen onderling. In beginsel lossen kinderen hun eigen problemen op, soms onder toezicht of met suggesties van de leerkracht. Belangrijk hierbij is dat de leerkracht benadrukt dat meningsverschillen niet erg zijn maar dat dat geen excuus is voor onbeschoft gedrag, schelden, slaan, intimidatie en (langdurige) pesterijen. Deze zaken worden niet getolereerd en bij verdenking hiervan grijpt de leerkracht actief in.

- **Respect voor zichzelf**

In navolging van het vorige, respect voor de medeleerling, is het ook van groot belang dat het kind in de eerste plaats respect heeft voor zichzelf. Een kind dat zelfvertrouwen heeft, hoeft niet zo nodig anderen te pesten om zichzelf beter te voelen en kan ook beter empathie voelen voor anderen. De basis hiervoor ligt natuurlijk thuis. Maar ook op school wordt hier aandacht aan besteed. In plaats van de negatieve kanten te benadrukken van de klas als geheel (“wat zijn jullie toch altijd vervelend”) of het kind als individu (“je hebt weer een slecht punt”), proberen we het positieve te benadrukken en vooral ook te belonen. Ook met schoolprestaties is het essentieel de goede kanten eerst te benoemen en later te zeggen wat er beter kan en hoe.

- **Respect voor het schoolgebouw**

De islam leert ons dat we alles in het leven, inclusief ons eigen leven, in bruikleen hebben van Allah onze Schepper. Dat betekent dat we niet zomaar kunnen doen en laten met andermans bezittingen wat we willen. De school is van ons allemaal en samen dragen we hier zorg voor. Wanneer kinderen het gevoel hebben dat het echt hun school is en niet zomaar een gebouw dat van iemand anders of zelfs van niemand is, zullen ze er zuiniger mee omgaan. Zoals ze thuis hun kamer netjes houden, zo dienen ze ook de school netjes te houden. Om dit gevoel te vergroten kunnen leerlingen zelf een inbreng hebben in de inrichting van de school cq hun klas door persoonlijke dingen op te hangen zoals schilderijen en knutselwerkjes.

Eventuele beplanting behoort tot de schepping van Allah en tot de aankleding van de school dus daar wordt zorgvuldig mee omgesprongen. Tijdens een biologieles kan uitleg over de verschillende planten op het schoolplein worden gegeven zodat de kinderen het wonder dat natuur heet leren kennen.

- **Respect voor omgeving en milieu**

Onze Profeet (v.z.m.h.) heeft ons ook veel geleerd over respect en schoonhouden van omgeving en milieu. In een hadith zegt de Profeet: het opruimen van afval van straat is een sadaqa. En tevens zag de Profeet (v.z.m.h.) in het paradijs een man zichzelf vermaken. Men vroeg wat hij hiervoor had gedaan. Hij zei: hij heeft enkel een tak weggehaald van straat. Het milieu is ons toevertrouwd gekregen van Allah en daar dienen we goed voor te zorgen. Elke vorm van schadelijkheid is niet toegestaan zoals de Profeet zei salla allahoe 'alaihi wassalam: je mag geen schade aan jezelf berokken en ook niet aan anderen.

7. Correcte omgang

“Onderschat niet de minste van de goede werken, al is het maar het glimlachen naar je broeder wanneer je hem tegenkomt.” [Moslim via Abu Dharr]

Al-Adaab, omgangsmanieren, spelen in de islam een belangrijke rol. Kinderen leren al vroeg respect te tonen voor hun ouders, ouderen, mensen met kennis en gezag etc. We hebben al eerder aangegeven hoe wij denken dat de omgang zou moeten zijn tussen leerkracht en leerling en tussen leerlingen onderling. We kunnen dit uitdiepen vanuit een islamitische invalshoek.

Een moslim heeft plichten en bepaalde rechten op de ander. Een van die plichten is dat hij de ander groet met *Assalamoe aleikoem*. Een andere plicht is dat er wordt terug gegroet met een ‘betere’ groet. De kinderen leren dat ze hun (moslim)leerkrachten maar ook hun medeleerlingen op deze manier groeten. Dit zou een onderdeel van de cultuur op school moeten gaan uitmaken.

Andere omgangsmanieren zijn veelal universeel, zoals hierboven vermeld, en kunnen islamitisch vormgegeven worden door de moslimleerkracht, zoals het gebruik van bepaalde islamitische uitdrukkingen (*Bismillah*, *Elhamdoelillah*, *SoebhanAllah* enz) en *Doe'aat* (smeekbeden, met name de dagopening, voor het eten en dagafsluiting).

Wat betreft de omgang met ouders streven we ernaar dit op een zo islamitische wijze te doen, ook voor de niet-moslimleerkracht. We begroeten elkaar met `salam alaikoem` en ´wa alaikoem essalaam`. Fysiek contact tussen mannen en vrouwen en tussen en met de oudste leerlingen van verschillend geslacht wordt vermeden.

8. Inrichting lokalen / aankleding van het gebouw

Bij de inrichting van de lokalen en de aankleding van het schoolgebouw kunnen we aan twee zaken denken;

1. de vergroting van de band van het kind met de school

De vergroting van de band van het kind met de school is al eerder aangehaald. De school en vooral de klas moet een omgeving zijn waarin het kind zich thuis voelt en waarin het zichzelf herkent. Dit kan bewerkstelligd worden door de kinderen (en hun ouders) actief te betrekken bij de inrichting van de school cq de klas met eigen spulletjes en eigen ideeën voor de indeling.

2. tot uiting brengen van de islamitische grondslag

Tot uiting brengen van de islamitische grondslag. De school behoort de islamitische grondslag uit te stralen als visitekaartje naar bezoekers en ouders en als identificatiemiddel voor de kinderen.

9. Het gebed

De profeet heeft ons gezegd dat we kinderen het gebed moeten leren vanaf hun 7^e levensjaar en dat de verplichting op hen rust vanaf 10 jaar. Ouders zorgen voor gepaste gebedskleding van de leerlingen.

De verschillende scholen kunnen hier hun eigen beleid in voeren, maar met de *Hadith* in gedachten verdient het aanbeveling de kinderen het gezamenlijk gebed te laten verrichten vanaf hun 7^e levensjaar wat doorgaans bereikt wordt in groep 4. Uiterlijk zou deze verplichting moeten gelden vanaf groep 6 aangezien de kinderen daar de leeftijd van 10 jaar bereikt hebben. Maar 'jong geleerd, is oud gedaan', dus onze aanbeveling is dat vanaf groep 4 alle kinderen *Salaat al-Dohr* (het middaggebed) mee bidden. Dit kan in een hiervoor ingerichte ruimte, maar eventueel ook in de klas. De leerlingen worden begeleid door een moslimleerkracht die het gebed leidt of een leerling aanwijst die het gebed leidt.

10. Godsdienstlessen

Elke school heeft een godsdienstleraar in dienst die aan alle klassen lesgeeft. Op dit moment wordt de ISBO-methode als uitgangspunt gehanteerd, aangevuld met eigen materiaal. Dus er wordt wel wat gevraagd van het eigen initiatief en de creativiteit van de godsdienstleerkracht. Elke godsdienstleerkracht werkt aan de hand van een leerplan godsdienst. Aan de hand van de daarin gestelde doelstellingen kan men de kinderen wegwijzen in de theoretische en praktische kanten van de islam.

11. Overige lessen

We streven ernaar om de islamitische identiteit te integreren in de reguliere vakken op school. Hiertoe wordt de komende jaren gestreefd naar de invoering van een reeds in Nederland ontwikkeld, islamitisch geïnspireerd pedagogisch-didactisch concept. Leerkrachten worden handreikingen aangeboden hoe de islamitische identiteit kan worden geïntegreerd in de dagelijkse lessen. Daarnaast zullen de 'reguliere' vakken zoveel mogelijk worden aangevuld met identiteitsgerelateerde methoden of ander materiaal.

12. Dagopening, dagafsluiting en overige doe`a`s

In een islamitische context is het gebruikelijk elke bijeenkomst te beginnen met een stuk uit de Qor'aan en een openingsdoe'a. Om dit op het niveau van de kinderen te houden willen we het gebruik invoeren dat elke klas de ochtend begint met een recitatie uit de Qor'aan, gedaan door kinderen, en een nieuwe Doe'a (smeekbede) die ze geleerd hebben of moeten leren. In het geval er geen moslimleerkracht voor de klas staat, wordt er toch van hem of haar gevraagd om de kinderen minstens te laten beginnen met een stuk Qor'aan dat ze geleerd hebben of een stukje uit de Qor'aan voor te lezen. Op deze manier zal de islam een wezenlijk stukje van hun dag worden en zo leren ze ook meer Qor'aan uit hun hoofd of voor te lezen (in het Arabisch eventueel nadien vertaald). Bovendien is dit zoals eerder gezegd een gebruikelijke en aanbevolen manier om de dag te beginnen. In alle groepen wordt in alle rust gezamenlijk en zittend gegeten. Voorafgegaan door een doe`a. De schooldag wordt afgesloten met soerah Al-'Asr

13. Zwemmen

De zwemlessen zijn per school en gemeente verschillend. Sommige scholen zwemmen in groep 3, andere in groep 4, 5 of zelfs 6. Onze voorkeur gaat uit naar een zo vroeg mogelijke start van het zwemonderwijs. Er wordt naar gestreefd de zwemlessen gescheiden te geven.

14. Bewegingsonderwijs

Lichamelijke oefening is goed voor kinderen en is een van de kerndoelen van het basisonderwijs. Er wordt gestreefd naar het geven van gescheiden gymlessen (vanaf groep 5) aan jongens door een man en aan meisjes door een vrouw, tenzij dit organisatorisch niet haalbaar is. In dat geval wordt lichamenlijk contact vermeden. Er wordt kleding gedragen die door de school is voorgeschreven en voldoet aan islamitische voorschriften. In de schoolgids wordt voor de ouders duidelijk opgenomen wat deze voorschriften zijn.

15. Plaatsing van de leerlingen in de klas

In dit reglement is eerder gesproken over de wenselijkheid van gescheiden gymlessen en zwemmen voor jongens en meisjes en over de wenselijkheid van het dragen van een hijab door meisjes. Op grond van daarvoor geldende overwegingen krijgen jongens en meisjes vanaf groep 6 zoveel mogelijk gescheiden plaatsen in de klas, tenzij dit organisatorisch niet haalbaar is (bijvoorbeeld aan de instructietafel).

16. Verjaardag vieren

Binnen de islamitische gemeenschap wordt verschillend gedacht over het vieren van verjaardagen. Wij stellen ons op het standpunt dat er geen verjaardagen van leerkrachten en kinderen op school worden gevierd. We informeren ouders en kinderen daarover in de schoolgids. Ouders en kinderen die toch willen trakteren worden op de bestaande regel gewezen.

16. Ramadan/Iftar

Het vasten is jullie voorgeschreven, zoals het degenen die voor jullie waren was voorgeschreven, opdat jullie godvrezend zullen zijn. (Soerat al-Baqarah: 183)

De maand Ramadan (de 9^e maand van de islamitische kalender) is een bijzondere maand in de islam. In deze maand laat een moslim zijn eten, drinken en geneugten staan voor Zijn Schepper, van zonsopkomst tot zonsondergang. De leeftijd waarop het vasten is voorgeschreven is in principe bij de eerste tekenen van de puberteit, maar om kinderen alvast te laten wennen en hen het gevoel te geven er al echt bij te horen, laten veel ouders hun kinderen al op jongere leeftijd meevasten. Soms de hele maand, maar vaker af en toe een dagje. Hoe ouder het kind wordt, hoe vaker het zal vasten. Dit wordt op onze scholen gestimuleerd en het gevoel van saamhorigheid wordt benadrukt. Jaarlijks wordt in ieder geval eenmaal de iftar gezamenlijk gevierd.

17. Idoel fitr (suikerfeest) en Idoel adha (offerfeest)

De maand Ramadan duurt 29 of 30 dagen afhankelijk van wanneer de nieuwe maan gezien wordt. De eerste dag van de nieuwe maand (*Sjawal*) wordt ook wel suikerfeest genoemd ofwel Idoel fitr. Op deze dag wordt er weer gegeten en is het zelfs verboden om te vasten. Thuis gaan veel kinderen naar het Idoel-gebed, er wordt lekker gegeten en familie bezocht. Elk jaar wordt dit feest op school groots gevierd.

Ook het offerfeest, Idoel adha, wordt uitgebreid op school gevierd. De nadruk zal hier met name komen te liggen op het verhaal van Abraham en de reden dat we een schaap offeren en een uitleg over de bedevaart (*Hadj*) die wellicht enkele ouders ook zullen verrichten. Veel scholen kiezen voor een barbecue en andere activiteiten die de betekenis achter het offerfeest belichten.

Vakanties zullen altijd zo worden gepland dat kinderen bij beide feesten maximaal drie dagen vrij zijn. Het dagelijks bestuur geeft jaarlijks aan wanneer de scholen deze vrije dagen inplannen.

18. Muziek

Muziek is in de islam onder bepaalde voorwaarden toegestaan. Die voorwaarden moeten de zekerheid bieden dat muziek niet tot ongewenste zaken leidt, d.w.z. zaken die in de islam als haram zijn benoemd. Wij zijn er daarom attent op dat:

- we gebruik maken van teksten die niet strijdig zijn met islamitische normen en waarden
- het gebruik van muziekinstrumenten wordt beperkt tot de handtrom. Andere muziekinstrumenten gebruiken we niet op basis van de volgende hadith: *“Tussen mijn ummah zullen er die zijn die alhira (overspel of zinah), zijde, khamr en muziekinstrumenten geoorloofd maken...”* [Bukhari]

Wij willen:

- muziek op onze scholen binnen deze voorwaarden realiseren en daarbinnen
- zoveel mogelijk de kerndoelen voor muziek realiseren; hiertoe worden bestaande lesinhouden aangepast
- de mogelijkheden benutten om aan de islamitische identiteit ook d.m.v. muziek en zang vorm te geven. Met name het zingen van Anasheed (lofliederen, bijvoorbeeld over de profeet Mohammed) en tajwied zijn daarvoor erg geschikt.
- ook buiten de muzieklessen (bijv. tijdens pauzes en bij andere activiteiten) het gebruik van muziek alleen op deze wijze toestaan) een uitzondering wordt gemaakt voor VVE-methoden, waar muziek en liedjes vaak onderdeel uitmaken van de methode)

Dansen op muziek is op school niet toegestaan. Het bewegen op muziek is voor de kinderen van groep 1 t/m 4 toegestaan als het past in het kader van spel en/of motorische oefening en de muziek voldoet aan de hierboven genoemde voorwaarden. We zien af van bewegen op muziek voor oudere kinderen in groepen met jongens en meisjes. In groepen met bijvoorbeeld alleen meisjes is bewegen op muziek echter mogelijk (nadrukkelijk geen dansen).

19. Handvaardigheid

Handvaardigheid is een veelomvattende activiteit zowel qua vaardigheden als wat betreft de materialen die worden gebruikt en de onderwerpen waaraan vorm wordt gegeven.

We willen handvaardigheid in zoveel mogelijk verschillende aspecten aan de orde laten komen. We leggen onszelf echter een beperking op als het gaat om afbeeldingen van mensen en dieren. Daarmee willen we rekening houden met bestaande inzichten binnen de islamitische gemeenschap. Dat standpunt leidt ertoe dat er geen (drie dimensionale) afbeeldingen van mensen en dieren worden gemaakt. Voor twee dimensionale afbeeldingen maken we een uitzondering voor het gebruik voor educatieve doeleinden, maar altijd in samenspraak met de godsdienstleerkracht.

20. Tekenen

Ook voor de lessen tekenen geldt hetzelfde als voor de lessen handvaardigheid. Er wordt naar gestreefd om andere voorbeelden van afbeeldingen te maken, dus afbeeldingen van zaken zonder ziel als natuur, kalligrafie en dergelijke. Ook hier geldt dat uitzonderingen gemaakt kunnen worden voor educatieve doeleinden, maar wederom in samenspraak met de godsdienstleerkracht.

21. Schoolkamp

Als de kinderen in groep 8 aan het einde van het jaar klaar zijn om de school te verlaten na vele jaren op onze scholen en in de klas met klasgenootjes die nu ook vriendjes geworden zijn, is er niets zo mooi als dit op een mooie, warme, gezellige, leerzame wijze af te sluiten middels een weekend of enkele dagen op kamp gaan. De scholen organiseren gezamenlijk een schoolkamp, die islamitisch verantwoord is en met een islamitische invulling.

22. Schoolreis

Elk jaar tegen het einde van het schooljaar is het gebruik om met de kinderen van elke groep afzonderlijk een schoolreis te ondernemen. De schoolreis gebeurt onder schooltijd en onder de verantwoordelijkheid van de school. Ook tijdens deze uitstapjes wordt er dus rekening gehouden met de gebedstijden en met de kleding van de kinderen.

23. Seksuele voorlichting

Lessen seksuele voorlichting maken deel uit van de godsdienstlessen aan groep 7 en 8. Het verdient de voorkeur om de meisjes en de jongens hierbij apart les te geven zodat de kinderen vrijuit kunnen praten en er ook seksespecifieke onderwerpen besproken kunnen worden zoals verschillende uitingsvormen van de puberteit bij jongens en bij meisjes. Gekeken kan worden naar de mogelijkheid om de meisjes door een vrouw en de jongens door een man les te laten geven, in overleg met de godsdienstleerkracht en de directeur, iemand van buiten de school.

Een SoVa-methode wordt in overleg deels door de godsdienstleerkracht verzorgd.

24. Schoolfoto's en schoolfotograaf

Traditie op veel Nederlandse scholen is het maken van schoolfoto's. De meningen omtrent het maken van schoolfoto's zijn niet eenduidig. Er zijn moslims die vinden dat het niet moet worden gestimuleerd en anderen staan het weer toe en houden deze traditie daardoor in leven.

In het algemeen willen we aan het maken van foto's (en video's) op school de volgende regels verbinden:

- ouders zijn vooraf op de hoogte van het feit dat er foto's gemaakt gaan worden
- er worden van kinderen op school geen foto's gemaakt als betreffende ouders daartegen bezwaar maken of geen toestemming geven
- er worden zonder voorafgaande toestemming geen foto's van kinderen gebruikt voor PR-doeleinden binnen of buiten de school
- er worden zonder voorafgaande toestemming geen foto's van kinderen via internet / website gepubliceerd
- schoolfoto's worden niet ter decoratie opgehangen in de gangen.

25. Oemrah

In de meivakantie van 2006 heeft de eerste Oemrah-reis plaatsgevonden die georganiseerd werd door onze drie scholen. We willen dit dan ook graag om het jaar organiseren. Voor concrete invulling dient tijdig een Oemrah-werkgroep ingesteld te worden. Voor ouders die hun kinderen met de Oemrah willen sturen zal een spaarregeling worden opgezet.

26. Liefdadigheidsprojecten

De boodschapper van Allah zei: 'Ik, en hij die voor een wees zorgt, of deze nu familie van hem is of een vreemde, zullen in het paradijs zoals deze twee zijn.' En de overleveraar stak zijn wijsvinger en zijn middelvinger op bij wijze van illustratie (moslim)

Uit bovenstaande *Hadith* blijkt hoe belangrijk het is in de islam om voor wezen en andere minder bedeelden te zorgen. Dit is iets wat we onze kinderen ook willen bijbrengen. Er wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van islamitische hulporganisaties.

27. Acties voor rampen

Onze islamitische basisscholen kunnen niet achter blijven wanneer er ergens ter wereld zich een ramp voltrekt. Denk aan de Tsunami in Azië, de verschillende aardbevingen en de overstroming in Suriname. Een moslim kan en mag zich niet onverschillig opstellen ten opzichte van deze rampen. Nog sterker: moslims zouden vooraan moeten staan waar het gaat om hulpverlening aan mensen in nood. Het is dan ook niet van belang welke religie deze mensen hebben of welke culturele achtergrond. De islam is een religie van barmhartigheid en genade. Dat wordt tijdens deze rampen ook daadwerkelijk getoond. Er wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van islamitische hulporganisaties.

28. ouderparticipatie

De aanbeveling is dat er actief gezocht wordt naar verschillende manieren om de ouders betrokken bij de school te maken. Dit bij voorkeur in overleg met de ouders die wel al betrokken zijn, hetzij bij activiteiten hetzij in de MR.

De school zou moeten nastreven een open houding te hebben ten opzichte van de ouders zodat die zich thuis voelen in de school. Natuurlijk is het niet de bedoeling dat ouders te pas en te onpas de school binnen komen en de lessen verstoren.

Aan het begin van elk schooljaar organiseert elke school een informatieavond. Hierin wordt uitleg gegeven over de school, de invulling van het curriculum, het reglement –zeker daar waar de betrokkenheid van de ouders vereist is zoals het niet vieren van verjaardagen, kledingvoorschriften, gedragsregels en hulp bij feesten of uitstapjes - en andere relevante onderwerpen. Er wordt duidelijk

gemaakt waar de school voor staat als islamitisch onderwijsinstituut in de Nederlandse maatschappij en als opvoedingsondersteuner in brede zin en met betrekking tot de islam.

29. Identiteitscommissie:

SIPO heeft een bovenschoolse identiteitscommissie die het bovenschoolse identiteitsbeleid ontwikkelt en die wordt voorgezeten door de dagelijks bestuurder. Elke school heeft daarnaast een eigen identiteitscommissie. De identiteitscommissie is een schooladviesorgaan dat de directie adviseert aangaande het uitgevoerde en het te voeren identiteitsbeleid.

De identiteitscommissie bestaat in ieder geval uit de godsdienstleerkracht(en), bij voorkeur aangevuld met ouders en personeelsleden. De taken en werkwijze van de identiteitscommissie betreffen met name de uitwerking op schoolniveau van het bovenschoolse identiteitsbeleid.

Tot de taken en verantwoordelijkheden van de identiteitscommissie kunnen geen zaken behoren waarover door de bovenschoolse identiteitscommissie andere afspraken zijn vastgelegd. Een identiteitscommissie komt tenminste drie maal per schooljaar bijeen.

3. Toelichting op het identiteitsreglement

Hieronder volgt een toelichting op punten uit het identiteitsreglement. Deze toelichting heeft geen voorschrijvend karakter maar is bedoeld als verduidelijking en/of als een mogelijke concrete uitwerking. Op een aantal punten is er voor elke school ruimte om binnen de aangegeven kaders voor een eigen invulling te kiezen.

1. Personeel en respect voor de grondslag

Bij onduidelijkheden of onbegrip heeft de leerkracht de mogelijkheid zich te wenden tot bijv. de identiteitscommissie of het bestuur.

Te allen tijde moet voorkomen worden dat het onbegrip van een leerkracht leidt tot het ondermijnen van de in de islam geldende normen en waarden. We willen namelijk een evenwichtige, stabiele omgeving voor de kinderen garanderen. Leerkrachten veranderen niet op eigen houtje bepaalde regels die in hun ogen onbelangrijk zijn, maar vanuit de islam voor de school en de ouders wel degelijk als essentieel onderdeel van hun religieuze beleving geldt. Om de identiteit van de school te garanderen wordt bij de benoeming van elk personeel gevraagd een zgn. arbeidsreglement te ondertekenen waarin de belangrijkste zaken formeel geregeld zijn. Voor verdere details; zie aannamebeleid.

2. Personeel en bijscholing op het gebied van identiteit

Elke docent wordt geacht deze voorlichtingsavonden / middagen bij te wonen. De school bepaalt hoe vaak ze deze voorlichting wil organiseren. We denken dan aan thema's als *Islamitische opvoeding* (Tarbiyya Islamiya), *Islam en de Nederlandse maatschappij*, *De moslimouder en de leerkracht* en andere thema's die de kennis zullen vermeerderen en het eventuele onbegrip kunnen wegnemen

3. Kleding

3.1 Kleding voor het personeel

Het arbeidsreglement behoort bij de akte van benoeming en wordt ook bij de aanstelling van een personeelslid door betrokkene ondertekend. Het bevat met name een aantal bepalingen die betrekking hebben op identiteitsaspecten van het werken op een islamitische basisschool. Met betrekking tot kleding is het volgende bepaald:

Artikel 4 dragen van symbolen van andere godsdiensten

Het zichtbaar dragen van symbolen die uiting geven aan andere levensbeschouwelijke overtuigingen, is alleen mogelijk met toestemming van het bevoegd gezag.

Artikel 5 Kledingvoorschriften

1. Het personeel houdt zich tijdens activiteiten die verband houden met de school aan de kledingvoorschriften van het bevoegd gezag, welke in ieder geval inhouden dat:

- a. het lichaam in afdoende mate wordt verhuld, en*
- b. geen kleding van opzichtige aard wordt gedragen, en*
- c. de kleding niet dusdanig strak is, dat zij lichaamsvormen accentueert.*

2. *De moslim personeelsleden worden aangespoord om zich conform de kledingsvoorschriften van de Islam te kleden. Dit betekent voor de moslimaleerkrachten dat het dragen van een hijab verplicht is.*

3.2 Kleding voor kinderen

De leeftijd vanaf wanneer hiermee begonnen wordt, kan per school verschillen, maar om kinderen te laten wennen aan deze kleding en het gewoon te maken en om de islamitische identiteit van de school te benadrukken, gaan we er van uit dat dit wel een vaste regel op school moet zijn.

Het is aan de scholen om hierin een keuze te maken, maar aan te raden is het om er voor te kiezen dit samen te laten vallen met de leeftijd waarop de kinderen geacht worden aan het gezamenlijk gebed op school deel te nemen. Voor sommige scholen is dat vanaf groep 4, voor andere groep 6.

Het dragen van een hijab door meisjes wordt altijd gestimuleerd en zeker niet tegengewerkt, ook niet in de lagere groepen. De kledingvoorschriften waar de ouders en vaak de kinderen zelf ook veel waarde aan hechten, maken deel uit van de integriteit van het lichaam van het kind. Ook tijdens gymles mogen meisjes een hijab dragen wanneer dit geen gevaar oplevert, maar bij gescheiden gymmen is dit natuurlijk niet van belang. Indien zich problemen voordoen met meisjes en hun hijab (hetzij dat een meisje uit de onderbouw haar hijab niet af wil doen in een gevaarlijke situatie, hetzij een ouder meisje dat hem niet wil dragen) dan worden, in overleg met de godsdienstleerkracht, de ouders op school uitgenodigd voor een gesprek om het probleem op te lossen.

Vanaf het moment dat de meisjes een hijab gaan dragen, dienen zij dit dan ook correct te doen.

5. **Verbod op discriminatie**

Omdat we een islamitische basisschool zijn, is voor ons van belang dat wij allemaal broeders en zusters in de Islam zijn. Islam is belangrijker dan familie, afkomst en cultuur. Dit is wat onze leerlingen actief moeten leren. Je onderscheidt je alleen maar van een ander in je goede gedrag en daarbij kun je elkaar helpen. We kunnen vaststellen dat het discrimineren van mensen op grond van ras, afkomst, huidskleur religie, sekse enz. geheel tegen de islamitische leefwijze indruist. Adam de eerste mens werd door de eerste racist (de duivel) als minderwaardig gezien. Het antwoord van Allah was dat hij Satan voor eeuwig uit het paradijs verdreef, zie hiervoor de Qor'aan vers 2:34.

Zo is de uiting van elke vorm van discriminatie verboden op onze scholen en worden negatieve uitlatingen over joden, buitenlanders, niet-moslims, homoseksuelen en andere kwetsende en vooral ook onwetende opmerkingen gestraft en zal de leerkracht dit als gelegenheid nemen om met de kinderen over hun ideeën te praten en ze in te laten zien dat dit ongehoord gedrag is in Islam. We mogen trots zijn op onze religie, we mogen onze identiteit behouden en daarmee soms 'anders' zijn, maar we tonen respect voor anderen.

6. **Correct gedrag leerlingen**

▪ **Respect voor de leerkracht en ander onderwijspersoneel:**

Zo zijn scheldwoorden uit den boze en verheft een leerling zijn stem niet tegen de leerkracht. En andersom natuurlijk. Wanneer er een meningsverschil is tussen een leerling en een leerkracht zal de leerkracht het laatste woord

hebben. Bij grote verschillen of het gevoel van oneerlijke behandeling bij de leerling, kan hij/zij natuurlijk zich altijd op gepaste wijze bij de directeur melden om gehoord worden. Dit klimaat van omgang met elkaar dient op onze school uitgangspunt te zijn. De leerkrachten en de directeur dienen ten aanzien van de leerlingen een open houding aan te nemen. Leerlingen moeten zoveel mogelijk gestimuleerd worden om met elkaar te communiceren en hun problemen en andere behoeften te kanaliseren zonder daarbij in agressief gedrag te vervallen. De godsdienstleerkracht of andere leerkrachten met een islamitische achtergrond kunnen hierin een belangrijke rol spelen door zowel leerkrachten, ouders als leerlingen in conflictsituaties bij te staan en eventueel een bemiddelende rol te vervullen. De school heeft een islamitisch uitgangspunt en dient ook in omgangsvormen naar de islamitische, c.q. universele leefregels te handelen en hierin uit te blinken. Respect voor ouderen e.d. dient dan ook vroeg bijgebracht te worden.

▪ **Respect voor de medeleerling**

De meeste ruzietjes worden gauw bijgelegd, zeker wanneer er gepraat wordt over het probleem en er samen tot een oplossing gekomen wordt. Maar in sommige gevallen dreigt de situatie uit de hand te lopen. Zaak is dan dat de leerkracht zijn/haar eigen klas betreft bij de problematiek die speelt. Wordt er systematisch gepest? Staan er groepjes tegenover elkaar? Heerst er angst bij een of meerdere kinderen? Door middel van een klassengesprek en duidelijke afspraken hopen we de rust in de klas weer terug te kunnen brengen.

Belangrijk is hierbij dat de kinderen vanaf de jongste groepen wordt geleerd dat zij broeders en zusters in Islam zijn en dat ze aardig voor elkaar moeten zijn. Dat je een ander niet aandoet wat je zelf ook niet leuk vindt. En vooral dat Allah weet wat ze doen en blij met ze is als ze geen ruzie maken of een ruzie bijleggen. Ook tussen anderen. De klas is een groep en als zodanig verantwoordelijk voor elkaar.

De leerkracht zal benadrukken dat Allah ons in verschillende vormen geschapen heeft en dat wij goed zijn zoals we zijn. De een heeft hazentanden, de ander een bril, maar we zijn allemaal door Allah gemaakt en daar mag je dus niet om lachen of iemand mee pesten.

Wanneer pesten op school een veel voorkomend fenomeen is, zal in overleg met het team gekozen worden voor een thematisch aanpak die door de hele school gebruikt wordt.

▪ **Respect voor zichzelf**

Hier geldt eigenlijk het principe van "je hebt niet 4 fout, maar 6 goed". De basisregel is dat negatief gedrag genegeerd wordt en positief gedrag wordt beloond. Natuurlijk betekent dit niet dat negatief gedrag automatisch getolereerd wordt, maar de leerkracht moet zich er bewust van zijn dat een kind telkens straffen averechts zal werken. De leerkracht dreigt op deze manier ook met zichzelf in conflict te raken want de straf stapelt zich op en wordt onoverkomelijk voor zowel leerkracht als leerling. Wat begint bij strafwerk van 20 regels voor kletsen in de klas kan eindigen met 500 strafregels voor een soortgelijk vergrijp. De redelijkheid is dan ver te zoeken en het wederzijds respect eveneens.

Ook belangrijk is dat de leerkracht duidelijk maakt aan de leerling dat er een verschil is tussen het kind en zijn daad. Hij kan iets slechts gedaan hebben, maar dat betekent niet dat het kind dus automatisch slecht is. De slechte daden

en het kind moeten dan ook los van elkaar gezien worden. Dat wil zeggen dat de leerkracht geïrriteerd kan zijn doordat een leerling bijvoorbeeld de hele tijd zit te kletsen. Dit betekent echter niet dat hij/zij de leerling niet mag belonen of prijzen wanneer het iets goeds doet. Te allen tijde moet voorkomen worden dat het kind gaat denken dat het niet uitmaakt wat het doet omdat het toch niet deugt. Dit kan vergaande gevolgen hebben voor de rest van de schoolcarrière van het kind. Zeker wanneer een kind uit een gezin komt waarover een bepaald vooroordeel heerst vanwege slecht gedrag van broertjes of zusjes die eerder op school zaten, kan dit voor het kind een bewijs zijn dat het niet deugt en de leerkracht hem/haar geen eerlijke kans geeft. Zo'n kind zal het gauw opgeven en er zal dan sprake zijn van een zogenaamde, "self-fulfilling prophecy". (= je verwachting wordt waarheid omdat je het hebt verwacht)

De leerkracht gaat op zoek naar de talenten van elk kind en stimuleert deze alsmede de verborgen talenten. Zo kan een kind zich op meerdere gebieden ontpoien en zelf ontdekken dat het ergens goed in is.

Respect voor jezelf betekent ook dat je je niet voor het karretje van anderen laat spannen. Een kind leert "nee" te zeggen wanneer het iets niet doen wil. Ook wanneer anderen gaan dreigen, moet het kind leren standvastig te blijven en hulp te zoeken. Dit geldt in het geval van leeftijdgenootjes die iets van het kind willen, maar het kind moet ook geleerd worden dat het "nee" mag zeggen tegen een volwassene wanneer deze iets van hem vraagt dat onredelijk is of zijn integriteit aantast. Kinderen moeten weerbaar gemaakt worden tegen individuen die misschien slechte intenties met het kind hebben. Niet bang zijn om hulp te vragen is daarbij belangrijk.

8. Inrichting lokalen / aankleding van het gebouw

Tot uiting brengen van de islamitische grondslag

Enkele suggesties hierbij zijn: schilderijen en/of foto's van belangrijke plekken in de islam zoals Mekka en Medina, kalligrafieën, sier- of gebruiksvoorwerpen uit de islamitische landen zoals (gebeds)kleden, kruiken, Qor'aanoefenplankjes enz. De keuze is hierin groot en kan verder uitgedacht worden met behulp van ouders, leerkrachten en kinderen. Bij de aankleding van de school worden beelden en afbeeldingen van mensen en dieren nooit voor louter decoratieve doeleinden gebruikt. Gebruik van afbeeldingen voor educatieve doeleinden is in principe wel mogelijk.

9. Het gebed

Belangrijk bij het gebed is ook dat de kinderen de rituele wassing verrichten voor het gebed (*al-Woedoe*). Hiervoor zou in elke school een gelegenheid gecreëerd moeten worden in de toiletruimte (zowel voor *Istinja* als de rest van de *Woedoe*). Kinderen moet al vroeg geleerd worden hoe ze *al-Woedoe* verrichten en als geheugensteuntje kan een poster met alle stappen van de *Woedoe* opgehangen worden in de toiletruimte. De taak om de kinderen alle regels met betrekking tot de *Woedoe* te leren ligt bij de godsdienstleraar maar de groepsleerkracht is verantwoordelijk voor een goede uitvoering hiervan.

Tijdens het gebed zal extra aandacht / zorg worden besteed aan de kleding. Zo zorgen de kinderen dat hun *Auwrah* voldoende bedekt is. De hijab dient correct gedragen te worden zodat er geen haren, oren of halzen zichtbaar zijn.

Het gebed zou een rustpunt in de dag moeten zijn; een moment van bezinning. Als er iets speelt in de klas (een ruzie, pesterij of onrust), is het aan te bevelen

hier na het gebed over te praten omdat de kinderen dan tot rust gekomen zijn en zijn aan te spreken op hun gedrag als moslim.

10. Godsdienstlessen

De kinderen leren wie Allah is en wat Hij voor ons doet en wij voor Hem. De kinderen wordt liefde voor Allah en Zijn boodschapper bijgebracht door te wijzen op al het goede om ons heen en in onszelf. Dit kan door middel van mooie verhalen uit de islamitische geschiedenis met als grootste voorbeeld natuurlijk de profeet Mohammed, maar ook door middel van liedjes en kringgesprekken. Op de basisschool wordt het geweten gevormd en wordt de basis gelegd voor de islamitische identiteit van de kinderen. Dit gaat niet onder druk en daarom wordt altijd uitgelegd aan de kinderen waarom Allah iets van hen wil.

Onze visie is dat kennis macht is en dat door dingen te bespreken en uit te leggen kinderen zelf begrijpen welke keuze ze moeten maken, zowel zaken die het wereldse leven betreffen als islamitische zaken.

Ook komen de praktische aspecten aan de orde te beginnen met de *Woedoe* en de *Salaat*. Hier wordt veel aandacht aan besteed. Ook komen de omgangsvormen tussen kind en leerkracht, kind en ouder, kind en andere kinderen, meisjes en jongens aan de orde.

In de bovenbouw leren de kinderen hun mening goed te onderbouwen en de deugd van zelfreflectie. Ook maken de kinderen hier kennis met andere geloven en culturen en dienen zij die kennis paraat te hebben en te leren met de verschillen om te gaan. De godsdienstles wordt in de bovenbouw dan ook meer les in levensbeschouwing als voorbereiding op de middelbare school.

Belangrijke eis die men aan de godsdienstleerkracht (en alle andere leerkrachten) mag stellen is dat hij of zij zelf het juiste voorbeeld geeft zowel in gedrag als in uiterlijk.

Een van de belangrijkste doelen van de godsdienstlessen is dat, buiten de theoretische en praktische kanten van de islam, de kinderen leren moslim te zijn in een niet-islamitische samenleving. Aspecten als zelfrespect en eigen identiteit zijn belangrijk evenals het zich staande houden en respect tonen voor de samenleving waarin zij leven. Respect voor jezelf en je religie en voor een ander zijn centrale thema's. Daarom zal met name in de bovenbouw de nadruk komen te liggen op het actief deelnemen aan deze samenleving zonder je religie en identiteit te verliezen en dit wordt bereikt door heel concreet op de praktijk van alledag in te gaan. Kringgesprekken waarin kinderen hun worstelingen en conflictsituaties kunnen bespreken zijn een waardevol middel alsook rollenspelen.

12. Zwemmen

Allereerst hoort het leren zwemmen in onze optiek bij de basisvaardigheden die elk kind in Nederland zou moeten hebben. En hoe eerder ze dit leren, hoe beter in dit waterrijke land. Daarnaast gaan we er vanuit dat kinderen vanaf een bepaalde leeftijd hun lichaam zodanig horen te bedekken (met name voor het andere geslacht) dat zwemmen een lastige opgave wordt. Een manier om dit te voorkomen is door de kinderen voor die leeftijd al zwemles te geven of door de jongens en de meisjes apart van elkaar te laten zwemmen zoals op sommige

scholen al gebeurt. Dit laatste wordt sterk aangeraden wanneer de zwemlessen pas in wat hogere groepen (5, 6) plaatsvinden.

Ook is het zaak dat de leerkrachten die meegaan met het zwemmen ingedeeld worden op sekse. Dus de mannen bij de jongens en de vrouwen bij de meisjes. Ook ouders kunnen gevraagd worden een groep te begeleiden.

13. Gymnastiek

Indien deze scheiding door schoolorganisatorische redenen niet haalbaar is wordt er toch voor gezorgd dat de jongens en de meisjes zich afzonderlijk van elkaar kunnen omkleden. Bij het samen gymmen zijn de gewone kledingvoorschriften van kracht zoals die gedurende de dag ook gelden. In het algemeen geldt: geen korte broeken en shirtjes voor de meisjes en een veilige hijab. Voor jongens is een (niet te korte) broek en shirt voorgeschreven. We verwijzen voor dit punt naar de afspraken zoals die in de schoolgids/schoolkalender staan vermeld. Kinderen gymmen onder geen beding, onafhankelijk van de leeftijd, in hun ondergoed! Ook niet wanneer zij hun gymspullen vergeten zijn.

Wanneer de jongens van de meisjes gescheiden zijn, kunnen de meisjes hun hijab afdoen (bij een juffrouw) en een broek tot onder hun knie dragen en een lang shirt.

17. Ramadan/Iftar

Het is normaal dat men zich de eerste dagen wat slapper voelt of sneller een lichte hoofdpijn ervaart omdat het lichaam moet wennen aan deze onthouding. Maar wanneer de leerkracht merkt dat het kind zich werkelijk niet goed voelt en het echt te zwaar wordt, mag het, in overleg met de ouders, van het kind vragen zijn vasten te verbreken. Een leerkracht kan niet zomaar een kind verbieden te vasten omdat hij/zij het kind te jong vindt. Enkel in overleg met de ouders kunnen hier afspraken over gemaakt worden.

De maand Ramadan is bijzonder voor elk moslimkind of het nu wel of niet meevast. Het merkt dat de sfeer thuis anders is, de kinderen mogen misschien vaker mee naar de moskee voor het *Tarawih*-gebed en het moment van het verbreken van het vasten bij zonsondergang (*Iftar*) is altijd een mooi moment. Het eten is anders en in veel huizen staan er traditionele gerechten op tafel. Om de sfeer van deze maand ook op school vast te houden, wordt er op school extra aandacht aan deze maand besteed tijdens verschillende lessen en natuurlijk met name de godsdienstles. De leerkracht informeert of er kinderen zijn die vasten, hoe dat gaat en hoe ze zich voelen en wat er 's avonds gegeten wordt. Natuurlijk wordt ook de geschiedenis van deze maand niet vergeten en wordt er verteld over de eerste openbaring van de Qor'aan in deze maand.

Als jaarlijkse traditie willen we graag dat elke school (minstens) een keer deze maand een *Iftar* op school organiseert voor de kinderen.

17. Idoel fitr (suikerfeest) en Idoel adha (offerfeest)

Omdat in deze tijd er zoveel verschillende feesten van allerlei verschillende origine zijn en de een nog leuker dan de ander is, is het van belang dat onze kinderen leren dat er twee feesten zijn in de islam en dat die ook leuk en gezellig kunnen zijn. Maar buiten dat het leuk en gezellig is, vinden we het ook van belang dat de kinderen leren waarom ze iets vieren en waarom die dagen

zo bijzonder zijn. Een offerfeest zonder te weten van de bedevaart en het verhaal van Abraham is zinloos en een suikerfeest zonder te weten van de betekenis van de Ramadan is een leeg omhulsel. Tijdens deze feesten proberen de scholen dan ook een balans te vinden tussen de religieuze betekenis en waarde van de dag en het feestelijke aspect ervan. Ook niet-moslimleerkrachten behoren te weten wat deze feesten inhouden.

De week na de vakantie is een geschikte week om een feestelijke dag te organiseren. Ook hier zal het thema vasten/Ramadan/Offerfeest en islam centraal staan en wordt er allerlei lekkers gegeten in de klas. Veel ouders zullen hun kind ook wat meegeven om uit te delen.

Iedere school geeft een eigen invulling aan deze dag. Om de betrokkenheid van ouders te vergroten, is het wel goed om hen om hun ideeën en medewerking te vragen.

21. Schoolkamp

Om aan de islamitische eisen van onze school en onze ouders te voldoen verdient het de voorkeur een plek te kiezen die op te delen is in een meisjes- en een jongenskamp met begeleiding van de zelfde sekse. Op deze manier kan iedere groep ongestoord en zonder bezwaren zijn activiteiten uitvoeren. Bij de keuze van een kampplek zou hier rekening mee gehouden kunnen worden, hetzij door twee verschillende plekken te vinden, hetzij door een plek waarbij activiteiten en met name slapen gescheiden kan gebeuren. Omdat er vaak nog maar een groep 8 per school is, is het ook goed mogelijk om dit kamp met de drie scholen te organiseren waardoor er een grotere meiden- en jongensgroep ontstaat. Aan ouders die daar op staan kan tenslotte de mogelijkheid geboden worden om hun kind(eren) 's avonds zelf op te halen en 's morgens weer terug te brengen.

De organisatie draagt er zorg voor dat er activiteiten georganiseerd worden die islamitisch verantwoord zijn. Ook de gebedstijden worden in acht genomen en gezamenlijk verricht.

In overleg met ouders, leerkrachten en ook kinderen zelf kunnen er vast veel originele ideeën bedacht worden die niet in tegenspraak zijn met de islam.

Om deze activiteiten in goede banen te leiden en om de islamitische identiteit te waarborgen is het van belang dat er moslims in de organisatie zitten.

22. Schoolreis

Kinderen moeten leren zich staande te houden in deze niet-islamitische samenleving. Ze hoeven zich niet te schamen voor hun kleding (hijab) en het openbaar verrichten van de *Salaa*. Ook leren de kinderen zelfs tijdens een schoolreisje dat de islam een wezenlijk onderdeel van hun leven is.

23. Seksuele voorlichting

Omdat in deze tijd en samenleving er openlijk over seksualiteit in alle vormen gesproken wordt, op straat, op televisie, is het van groot belang hier op school ook aandacht aan te besteden. Niet om onze kinderen per se met seksualiteit in aanraking te laten komen, maar juist om hen te leren hoe er met al die openheid omgegaan kan worden binnen de grenzen van de islam.

Veel moslimouders zijn niet gewend om over seksualiteit en verliefdheid en andere zaken van die aard te praten met hun kinderen. Hun ouders deden dit ook niet met hen en er heerst een beetje het gevoel dat dat schaamteloos is en

dat je je kinderen op die manier misschien wel aanzet tot het ontdekken van hun seksualiteit. Maar zoals bekend is er geen schaamte in de religie. Juist omdat deze samenleving steeds meer seksualiseert en je er niet aan ontkomt dat kinderen bepaalde gevoelens bij zichzelf ontdekken, is het belangrijk hier open over te kunnen spreken. Dit betekent niet dat we alles goedkeuren en alles als normaal beschouwd wordt, maar vragen van kinderen moeten beantwoord worden vanuit de islam en de hedendaagse praktijk.

Het doel van deze lessen is meervoudig:

- Regels met betrekking tot de lichamelijke reinheid (*Tahara*) leren. Een jongen moet weten dat hij een grote wassing moet verrichten na een zaadlozing, een meisje bijv. na haar menstruatie. De oksel- en schaamhaar dient eens in de 40 dagen geschoren te worden, meisjes bidden en vasten niet als zij menstrueren. Dit soort zaken leren kinderen vaak niet expliciet thuis, maar zijn wel van wezenlijk belang voor het verrichten van de dagelijkse aanbidding.
- Openheid en durven praten. Juist omdat seksualiteit zo open besproken wordt in onze maatschappij ontstaan er bij veel kinderen veel vragen. Hier moet open over gesproken worden, maar dan altijd met de islam als antwoord. De seksuele norm van deze samenleving is niet de norm van de islam. Moslimkinderen zijn in hun gevoelens niet anders dan ieder ander opgroeiend kind. Ze worden verliefd, hun lichaam verandert en er gaat een nieuwe gevoelswereld voor hen open. Dit hoeven we niet te ontkennen of weg te stoppen, want kinderen van alle tijden vinden hun weg hier wel in, maar om de kinderen te beschermen tegen de slechte invloed van de vrije seksuele moraal en om hen kennis en begrip te geven van wat Allah van hen verwacht, is het van groot belang dat er open over al hun vragen gepraat kan worden. Wanneer tijdens deze lessen de kinderen niet zelf met vragen komen, kan de leerkracht zelf met voorbeelden aankomen uit de dagelijkse praktijk. Wat doe je als je verliefd bent? Wat doe je als iemand verking vraagt? Wat vind je van homoseksualiteit? Hoe toon je respect voor jezelf en de ander? Ook alle vormen van relaties en seksuele voorkeuren kunnen (als dit door de kinderen wordt aangegeven) ter sprake komen en omdat in de islam seks alleen plaatsvindt binnen het heteroseksuele huwelijk zal dit de norm zijn die overgebracht wordt en ligt de nadruk bij het bespreken van alle andere mogelijke samenlevingsvormen op het respect tonen voor mensen die andere keuzes maken dan dat wat Allah voorschrijft.
- De toekomst. De kinderen worden ouder, gaan naar de middelbare school en bereiden zich voor op de toekomst. De voorbeelden die ze om zich heen zien, maken ze zich gauw eigen. Zo denken veel kinderen dat je wel eerst verking moet hebben voor je kunt trouwen, want hoe moet dat anders? De leerkracht dient hier op in te spelen door hen uit te leggen wat de islam zegt over het aangaan van relaties en huwelijk.

24. Schoolfoto's

Wij vinden:

- het belangrijk om mensen in hun waarde te laten en we willen ouders geen keuze opleggen. In principe kunnen schoolfoto's worden gemaakt. Ouders kunnen aangeven hiervan geen gebruik te willen maken.

26. Liefdadigheidsprojecten

Een van de manieren waarop we kinderen betrokken kunnen laten zijn bij het helpen van minder bedeelden is het financieel ondersteunen van een kind in een Derde Wereldland middels de verschillende instanties die hier een project voor hebben (bijvoorbeeld Islamic Relief). Op deze manier leren onze kinderen hoe het leven in andere, arme landen is, hoe belangrijk school en schoon water is, hoe moslims elkaar en anderen dienen te helpen, de broederschap in islam, kortom een heel scala aan leermogelijkheden.

Het belangrijkste is dat de islamitische basisscholen hun steentje bijdragen om de kinderen in armoedesituaties te helpen. Dat dit een onderdeel uitmaakt van de opvoeding van onze kinderen. Dat ze leren delen en beseffen hoe goed zij het eigenlijk hebben. Vanuit een gevoel van menselijkheid maar ook vanuit de islamitische identiteit. In de Qor'aan en de Ahadith wordt veelvuldig gesproken over goed doen, naastenliefde en de zorg voor wezen. Door dit project wordt zoiets tastbaar voor de kinderen en delen ze samen de verantwoordelijkheid voor een ander kind, iets dat de saamhorigheid ten goede komt.

28. Ouderparticipatie

Bij meerdere punten in dit reglement wordt de betrokkenheid van ouders genoemd. Ouders zijn van nature betrokken bij hun kinderen, maar vaak zien we nog wel dat de betrokkenheid bij de school te wensen over laat. Dit is deels te verklaren door de verschillende culturele achtergronden van de ouders en deels door praktische zaken.

In veel culturen is het gebruikelijk dat de school niet alleen onderwijst maar ook een deel van de opvoeding op zich neemt. Ouders brengen hun kind naar school en leggen de verantwoordelijkheid voor de opvoeding in handen van de school. De Nederlandse school is in feite niet heel anders, ware het niet dat de ouders eerst en vooral verantwoordelijk zijn voor hun kinderen. De ouders hebben een grote autonomie in tegenstelling tot sommige andere landen waar de ouders weinig inspraak hebben in het onderwijs dat hun kinderen genieten. De ouders van de kinderen op onze scholen dragen dit idee vaak nog mee en dat betekent dat ze ervan uit gaan dat de school hun kind mede opvoedt en zij daar weinig invloed op uit kunnen oefenen. Sommige ouders kunnen zelf niet goed lezen of schrijven (met name het Nederlands) en voelen zich daardoor onzeker en niet capabel zich te bemoeien met het onderwijs van hun kind. Ook is er vaak het culturele EN praktische aspect van mannen en vrouwen in de school. De islam stelt grenzen aan de contacten tussen mannen en vrouwen. Je ziet dat de cultuur hier vaak meer beperkingen oplegt en als gevolg daarvan gebeurt het niet zelden dat vrouwen zich niet in de school vertonen wanneer daar mannen aanwezig zijn.

Het culturele cq. religieuze aspect kan verholpen worden door creatief en vernieuwend met bestaande middelen om te gaan. Zo is het raadzaam om voor de moeders apart een tijdstip of dagdeel in te stellen waarop ze het rapport van hun kinderen kunnen bespreken. Op deze momenten worden geen vaders

ingepland en indien mogelijk zijn er dan alleen vrouwelijke leerkrachten aanwezig.

Mogelijk zijn een vrouwenbestuur of een moederraad of dergelijke inspraakorganen mogelijkheden om vrouwen betrokken te maken bij de school zonder culturele of religieuze belemmeringen. Belangrijk is dat de school in overleg met de ouders (met name de moeders) tot goede oplossingen komt zodat onze scholen ook echt de school van de ouders wordt.

Verder kan het bijdragen wanneer regelmatig de hulp van ouders (met naam genoemd vaders of moeders) wordt ingeroepen bij organisatie en hulp bij feesten, uitstapjes of andere zaken. Ook een vrije inloop aan het begin van de dag bevordert de betrokkenheid van ouders.

Te overwegen valt om enkele keren per jaar ouders in de gelegenheid stellen een les van hun kinderen bij te wonen. Ook is het een goed initiatief om ouders uit te nodigen om de feestactiviteiten met Offer- en Suikerfeest bij te wonen, evenals de voorleeswedstrijd of andere activiteiten. Voor serieuze gesprekken over het kind, kan een afspraak gemaakt worden na schooltijd.

Bovenal en samenvattend is het belangrijk dat ouders wordt uitgelegd dat hun betrokkenheid van grote waarde is voor de school in het algemeen en hun kinderen in het bijzonder en dat de school binnen haar mogelijkheden zal voorzien in optimale omstandigheden voor zowel de vaders als de moeders.

Oktober 2012